

Redaktör : Lars-Gunnar Liljestrand

Afghanistansolidaritet landet runt

Anmäl Dig till seminariet Nordiska Fredssamtal!

Kriget i Afghanistan och andra aggressionskrig kommer att tas upp och deltagarna diskuterar arbetet mot krig skall utvecklas.

- USA:s nationaldag 4 juli uppmärksammades traditionellt på Stortorget i Gamla Stan, Stockholm genom tal av olika organisationer och därtill underhållning. I det vackra vädret var stämningen den bästa då USA-regeringens grepp om världen och dess krigspolitik nagelfors. Från Föreningen Afghanistan Solidaritet talade Claes Engelbrand. Alla utländska trupper med USA i spetsen måste lämna Afghanistan. Dom hjälper inte landet utan ställer bara till skada. Claes åberopade sig på den afghanske parlamentsledamoten Nazir Ahmed Hanafi (se Afghanistan. nu nr 2, sid 4, spalt 3) som fastslår att grundorsaken till kriget och bristen på säkerhet beror på dessa utländska truppers närvaro. På de platser där de dragits tillbaka har striderna minskat och säkerheten återställts. Den svenska regeringen har framställt sig som fredsivrare genom att lova ta hem en del av trupperna men lämnar samtidigt kvar 200 militärer för att utbilda president Karzais egna trupper till att "upprätthålla ordningen ". Detta innebär att utbilda afghaner att döda andra afghaner. Kriget fortsätter alltså. Motsättningar att utnyttja finns det gott om i Afghanistan. I bakgrunden finns USA som inte alls tänker lämna landet utan har gjort upp med Karzai att

stanna tills åtminstone 2024 och få behålla baser för ändamålet.

Den amerikanska taktiken att minska truppernas antal men ändå kunna stanna i landet beror på allmänhetens krigströtthet. Kriget kostar också. USA:s anseende i världen minskar också. USA förknippas med militarism och storhetsvansinne.

Claes tog upp det i en del kretsar populära påståendet att kriget är ett FN-krig. Det är dock endast FN:s Säkerhetsråd med sina 16 medlemmar som gett grönt ljus. Flera av dem uppenbarligen under påtryckningar. Det är inte på något sätt att "hata USA" att visa på den amerikanska krigskheten. F.N. är två amerikaner - Bradley Manning och Edward Snowden - föredömen för världens människor.

En petitionslista för att Bradley Manning ska få Nobels fredspris togs synnerligen väl emot av åhörarna.

Nyheter om Afghanistan

- BERÄTTELSE FRÅN LANDSBYGDEN OM AFGHANERS UTSÄTTTHET av Sudeshna Chowdhury intervjuar filmaren Nagieb Khaja. IPS 27 juni.

Nagieb Khaja: Media i väst visar inte hela historien om Afghanistan. Jag tror inte heller att det tidigare funnits särskilt mycket dokumentärfilm som visar det civila perspektivet särskilt inte från landsbygdsområdena. Vi har haft dokumentärer från Kabul och från popkulturen i Afghanistan. Vi har haft en hel del små solskenshistorier som återgivits på film. Men landsbygdsbefolkningen i Afghanistan har lämnats ute. **Fråga:** Varför har media och journalister inte intresserat sig tillräckligt för Afghanistan utanför städerna? **Svar:** Den självklara förklaringen är bristen på säkerhet och risken att bli kidnappad. Det mesta av Helmand i Afghanistan är landsbygd. Om jag skulle vilja göra en film där åskådarna verkligen kunde följa mina filmade personer och se vilket slags liv de levde skulle min kameraman och jag vara tvungna att leva med personerna och följa dem hela tiden. Alla, mina filmade personer, min kameraman och jag skulle dra uppmärksamheten till oss och vi skulle riskera flera människors liv. **Fråga:** Varför använde du mobiltelefoner för filmen? **Svar:** det är inte normalt att någon går omkring med en videokamera på landsbygden i Afghanistan. Med mobiltelefoner var det lättare då en massa människor redan hade mobiltelefoner. Så det var inget ovanligt fastän mobilerna jag gav dem hade pekskärmar och var mycket dyrare än vad de själva använde... **Fråga:** Varför kallar du filmen "Mitt Afghanistan"? **Svar:** Mina föräldrar är från Afghanistan – min far lämnade

Afghanistan för Pakistan innan han reste till Tyskland och sedan Danmark. Jag har också besökt Afghanistan tidigare och kidnappades av talibanerna. Så 20 % av filmen utgörs av min syn på Afghanistan såsom jag erfarit landet och som inte återges i västliga medier. Men viktigast av allt är att 80% av filmen visar hur mina medverkande personer idag uppfattar Afghanistan. **Fråga:** Vad är skillnaden för Afghanistan jämfört med under Sovjets ockupation? **Svar:** Sovjet var brutalt när det handlade om att straffa civila men infrastruktur och utbildning var mycket mer utvecklat under Sovjeteran än vad vi ser nu. Man kunde se kvinnor i kjol och de hade stor frihet. Det var mycket mindre av korruption också. Idag har Afghanistan ett mycket mer konservativt samhälle. Men motiven bakom Sovjets intervention i Afghanistan och den västliga interventionen skiljer sig. Västs styrkor kom till Afghanistan för al-Qaeda. Sedan fortsatte de att strida mot talibanerna. Sovjet lyckades åstadkomma mycket mer än västs styrkor. Vad jag vill säga är att det är en oerhörd risk att Afghanistan blir ett mycket mer repressivt samhälle. Världssamfundet gör inte tillräckligt eftersom det är USA som leder förhandlingarna. Vi behöver en medlare. **Fråga:** Vill folk i Afghanistan att de utländska trupperna drar sig tillbaka så snart som möjligt? **Svar:** Majoriteten av folket i Afghanistan vill att de utländska trupperna lämnar. Inte för att de stöder talibanerna utan för att majoriteten afghaner inte stöder någon inte heller stöder de regeringen. Folket ser ingen fördel av den utländska närvaron. De har åsikten att de skall klara ut sina problem själva.

”Historierna som berättas är om västs soldater. Inte historierna om de civila.” – Nagieb Khaja

• Norges Fredsråd **UTVÄRDERING AV AFGHANISTAINSATSSEN:** Tidligare i år har Venstre bedt Regjeringen om å nedsette et uavhengig utvalg for å evaluere Norges innsats i Afghanistan. Den gangen avviste statsminister Jens Stoltenberg forslaget, og mente det var for tidlig, ettersom Norge fortsatt hadde militær tilstedeværelse i landet. Nå vil verken Høyre, AP eller Senterpartiet ha noen uavhengig evaluering av det norske engasjementet i Afghanistan. Ivar Kristiansen, forsvarspolitisk talsmann i Høyre, ønsker kun en internasjonal rapport i samarbeid med Norges allierte i NATO. Svein Roald Hansen, APs utenrikspolitiske talsmann, mener det er nok med de løpende evalueringer

gene i Stortinget. Mens SPs Lars Peder Brekk mener en evaluering bør skje når de norske soldatene er ute av Afghanistan, men som en evaluering gjort av Forsvaret eller departementet. Venstre på sin side har nå fått støtte av både KrF, Frp og SV om en bred og uavhengig evaluering av Norges Afghanistan-engasjement. For å granske Stortingets og Regjeringens roller og for å evaluere det opprinnelige oppdraget Norge forpliktet seg til, både strategisk og operasjonelt, samt samarbeidet og samordningen mellom sivilt og militært engasjement, sikkerhetssituasjonen for norsk personell og oppfølgingen av veteranene etterpå.

Sveriges Afghanistanpolitikk

- Peter Kadhammar i Aftonbladet den 3 juli: EN GROTESKT BEDRÖVLIG OCH IDIOTISK UTEDNING

Ska en journalist som avslöjar att svenska soldater gjort sig skyldiga till tortyr i Afghanistan kunna dömas för spioneri? Ska en svensk reporter som avslöjar att amerikanska soldater i Kabul pinkar på koranen också kunna dömas för spioneri? I Sverige?

Det låter groteskt men kan bli verklighet. På justitiedepartementets Beatrice Asks bord ligger en utredning som föreslår just det.

Det är mer än ett idiotiskt förslag, utredningen är ett uttryck för den tid vi lever i: hårdare tag, mer övervakning, slumpmässiga poliskontroller riktade mot personer med mörk hy ...

”Spioneri och annan olovlig underrättelseverksamhet” heter utredningen. Den är gjord av Ella Nyström, justitieråd och därmed en av Sveriges tyngsta jurister. Hon föreslår att brottsbalken ska utökas med något hon kallar utlandsspioneri. Den som avslöjar förhållanden som kan skada en internationell militär insats Sverige deltar i kan dömas som spion.

I Afghanistan är Sverige med i en insats som leds av USA. Det är ett slags testområde för den nya (obegripliga) svenska försvarsdoktrinen att vårt land försvaras bäst på främmande mark.

Det har inte gått så bra.

Justitierådet Nyström talar om gärningar som syftar till att gå främmande makt eller sammanslutning tillhanda. Det är inte svårt att tänka sig avslöjanden i Afghanistan som talibanerna direkt eller indirekt kunnat ha nytta av. Den usla svenska skyddsutrustningen till exempel. Bristen på helikoptrar. Amerikanska bombningar av civila.

I kristider visar sig en nations demokratiska instinkter och en stats stabilitet. Stalinister brukade försvara det sovjetiska förtrycket med att Hitler förberedde krig. Då var Stalin tvungen att rensa ut alla påstått opålitliga personer.

Men England förblev under samma period och samma hot en demokrati. I själva verket tjänar ett land i krig

på att pressen är fri. Avslöjanden om uselt skydd må tjäna fienden kortsiktigt men ger i långa loppet soldaterna större säkerhet. Och om svenskar vore behjälpliga i amerikanska tortyreskapader tjänar alla på att skandalen avslöjas.

Spionutredningen är bedrövlig. Den säger inget om vårt behov av säkerhet, men desto mer om en klåfingrig överhet och vår kollektiva rädsla.

- Bo Persson i Piteåtidningen 29 juni: PRESIDENT OBAMA GER UPP

I sin PT-krönika den 26 juni noterar Torsten Nilsson att Obama nu har gått med på att förhandla med talibanerna. Hösten 2001 bombade amerikanerna bort dem från Kabul, men med det var det inte slut med dem. Kriget fortsatte alltså och har nu pågått i snart tolv år men för varje år som gått har motståndet gradvis bara blivit starkare och starkare och nu ger alltså Obama upp. Han accepterar att talibanerna på ett eller annat sätt på nytt etablerar sig i Kabul. Men hur har någon kunnat tro att amerikanerna skulle kunna vinna detta krig. När Folkpartiets försvarspolitiska talesman Allan Widman var i Piteå häromåret och propagerade för det, frågade jag honom hur han kunde vara så segerviss. Bara ett par decennier tidigare hade ju ryssarna åkt på en jättesmäll där. Ja, men vi är ju demokrater, sa Allan Widman då. Men vad har det med saken att göra? Om detta haft någon relevans, då borde ju ryssarna ha förlorat sina koloniala erövringar en bra bit innan engelsmännen och fransmännen gjorde det. Men i verkligheten var det ju tvärtom. Och dessutom förlorade ju engelsmännen två krig mot Afghanistan redan på 1800-talet. Och det första av dessa är kanske det mest förödmjukande nederlag som engelsmännen har varit med om någonsin. Man gick in med 60.000 man men bara en kom tillbaka, som det brukar heta. Och det var en fältläkare. Det var visserligen inte dr Watson, den fältläkare som är berättaren i Conan Doyles detektivromaner om Sherlock Holmes. Det var från det andra Afghankriget, som denne just återvänt när han och Sherlock Holmes träffades första gången. Men utan det för engelsmännen så traumatiska första Afghankriget, så hade nog Conan Doyles doktor Watson inte haft den bakgrund som han nu har. Många har det senaste decenniet sett parallellerna mellan detta krig och det nu pågående amerikanska och den skotske historikern William Dalrymple har just kommit med en "tegelsten" om det. "Return of a King" heter den. Kanske något för Carl Bildt att läsa? Allan Widman har ju sällat sig till oss misstroagna men är inte Carl Bildt fortfarande lika klämkiäk som han varit hela tiden? Borde vi inte någon gång av historien kunna lära oss att det är dömt att misslyckas att försöka exportera det vi själva tycker är så bra. Det må sedan vara demokrati eller mänskliga rättigheter

eller kvinnofrigörelse eller vad som helst. Eller är det som någon sagt, att det enda vi lär oss av historien, det är att vi inte lär oss något av den?

Internationella solidaritets- och fredsaktioner

- Hundratal sydafrikaner samlades i Pretoria i fredags för att protestera mot det förestående besöket av USAs president Barack Obama. Motståndarna till besöket lanserade Nobamakampanjen "Nej det kan du inte Obama" (No You Can't Obama) med kravet att USA slutar sin aggressiva politik som lett till brott mot mänskligheten genom krig i Irak och Afghanistan, konflikten i Mellanöstern, globaliseringen och den globala uppvärmningen

...Lördageftermiddag kommer Obama att mötas av massiva protester enligt ett uttalande från Nobamakampanjen...COSATU (sydafrikanska fackföreningsrörelsen, min anm LGL) förklarade genom sin internationella sekreterare Bongami Masuku att protesten kommer att genomföras med kravet att få ett slut på USAs krigshetsande. "COSATU förenar sig med de miljoner människor och arbetare världen över, särskilt på den afrikanska kontinenten och i Sydafrika, som är upprörda över de fruktansvärda verkningarna av USAs utrikespolitik i världen." Xinhua News 28 juni.

- Barbara Lee, kongressledamot för Kalifornien 17 juni: Det är hög tid för en förnyad debatt om 2001 års lag om bemyndigande av användning av militär makt (Authorization for Use of Military Force, AUMF). Jag var den enda kongressledamoten (i USA-kongressen) som röstade mot bemyndigandet när det lades fram för kongressen 2001 efter de fruktansvärda händelserna den 11 september och jag har sedan dess verkat för att det skall dras tillbaka. AUMF är alldeles för bred och djupt oroande lag som ger varje president rätten att starta krig närsomhelst, varsomhelst och för nästan för vilket syfte som helst. Den har använts dussintals gånger för insatser runt om i världen inkluderande trupper till Etiopien, Jemen och Filippinerna. Lagen öppnar för krig utan slut vilket varken vill eller kan gå med på. Men AUMF handlar

om mer än krig. Lagen har använts för att avlyssning och för upprättandet av Guantanamo och de senaste avslöjandena om hemlig övervakning inrikes och i andra länder har aktualiserat diskussionen om lagen. Den här gången behöver vi den grundliga debatt som aldrig kom till stånd 2001. Vi kan inte bara justera lagen – vi måste helt ta bort den. Av det skälet har jag lagt fram ett förslag som helt avskaffar AUMF. Men jag har också tillägg som kräver att AUMF helt upphör vid slutet av kriget i Afghanistan den 1 januari 2015. Villkendera av besluten som kommer först. För att upprätthålla vår konstitution måste vi försäkra att vi har fulla ansvarsförhållanden och öppenhet kring vår nations krigsinsatser. (Progressive Democrats of America.)

Tips och aktiviteter

Carsten Jensen: Gerillakrigens osynliga gud . Tidigare i år dödades 12 afghanska barn i en uppmärksammat Natoattack. Hur gick det till? Den officiella versionen verkar inte stämma. Carsten Jensen och Anders Sømme Hammer reser på egen hand in i talibanernas territorium för att söka svar.

<http://www.dn.se/kultur-noje/gerillakrigens-osynliga-gud/>

Nästa nyhetsbrev kommer den 25 juli

Har Du förslag på material för nyhetsbrevet – skicka gärna till nyheter@afghanistan.nu